

RAPORT PODSUMOWUJĄCY SONDAŻOWE BADANIE OPINII MIESZKAŃCÓW MIASTA OŚWIĘCIM DOTYCZĄCE WARUNKÓW ŻYCIA I JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA OŚWIĘCIM NA LATA 2021-2030

Kraków, maj 2021

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO	4
PROFIL RESPONDENTÓW	4
OGÓLNE ZADOWOLENIA Z ŻYCIA W MIEŚCIE	5
ZAINTERESOWANIE MIESZKAŃCÓW SPRAWAMI MIASTA ORAZ SKUTECZNOŚĆ PRZEKAZU INFORMACYJNEGO	6
WSPÓŁPRACA WŁADZ MIASTA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ ZAANGAŻOWANIE W ŻYCIE SPOŁECZNE	8
OCENA PRACY ADMINISTRACJI	10
OCHRONA I DBAŁOŚĆ O ŚRODOWISKO	12
DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTOWA I BEZPIECZEŃSTWO	14
WYCHOWANIE I EDUKACJA	17
USŁUGI SPOŁECZNE	18
RYNEK PRACY	19
OFERTA KULTURALNA I REKREACYJNA ORAZ PRZESTRZENIE SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU	20
KSZTAŁTOWANIE WIZERUNKU MIASTA	22
PRIORYTETY ROZWOJU MIASTA	24
PODSUMOWANIE BADANIA SONDAŻOWEGO	26
SPIS WYKRESÓW	27

Opracowano na zlecenie Urzędu Miasta Oświęcim przez:

Zespół ds. Doradztwa i Rozwoju

FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji

WPROWADZENIE

Raport przedstawia wyniki sondażowego badania ankietowego, przeprowadzonego wśród mieszkańców miasta Oświęcim, dotyczącego warunków życia i jakości usług publicznych w mieście. Badanie przeprowadzone zostało w kwietniu 2021 roku, na zlecenie Urzędu Miasta Oświęcim, przez FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji w Krakowie, w ramach prac nad Strategią Rozwoju Miasta Oświęcim na lata 2021-2030.

Celem badania sondażowego było rozeznanie problemów, potrzeb i preferencji mieszkańców w kontekście planowania strategicznego rozwoju miasta, które pozwoli na doskonalenie usług świadczonych przez instytucje miejskie oraz kompleksową poprawę jakości życia, pracy, nauki i wypoczynku. W ramach procesu tworzenia nowej strategii rozwoju przyjęto założenie, że to właśnie mieszkańcy – przedstawiciele lokalnej wspólnoty – będą w stanie najtrafniej zdiagnozować obecny stan rozwoju miasta oraz precyzyjnie określić potrzeby, które samorząd lokalny powinien zaspokoić.

W ramach badania zebrano 601 w pełni wypełnionych ankiet (583 drogą internetową i 18 ankiet papierowych). Doceniając wartość ankiet niepełnych (189 kwestionariuszy) oraz uwzględniając sondażowy charakter badania postanowiono uwzględnić odpowiedzi pochodzące również z tych ankiet. Tłumaczy to różnicę w sumach odpowiedzi na pytania ($n=...$) opracowanych w ramach podsumowania.

NOTA METODOLOGICZNA

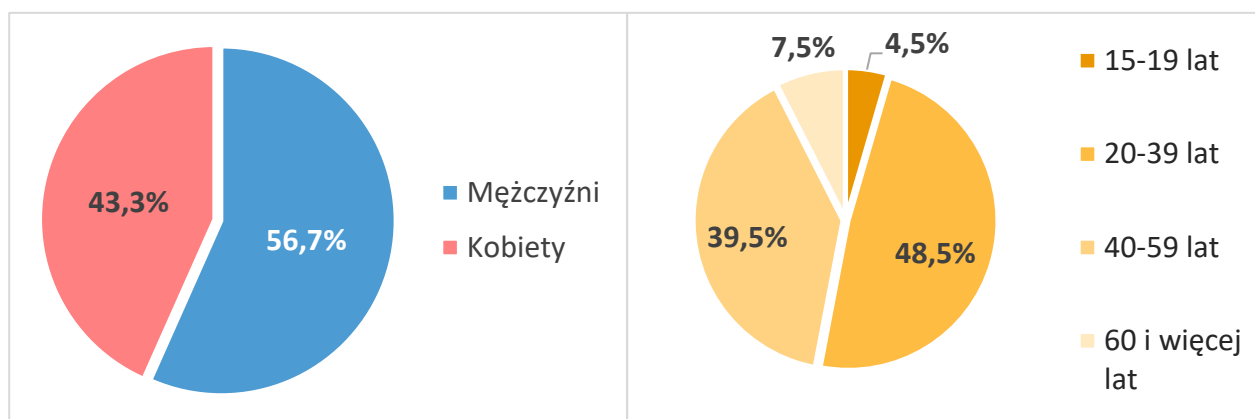
– Czas realizacji badania:	Kwiecień 2021 r.
– Miejsce realizacji:	Miasto Oświęcim
– Rodzaj badania:	Sondażowe
– Liczba respondentów:	601 kompleksowo wypełnionych ankiet (583 ankiety internetowe, 18 ankiet papierowych) oraz 189 ankiet niepełnych
– Jednostka badania:	osoby zamieszkujące obszar miasta w wieku powyżej 15. roku życia
– Technika badawcza:	badanie z wykorzystaniem wywiadów internetowych CAWI (Computer-Assisted Web Interview) oraz samodzielnie wypełniane ankiety papierowe

WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO

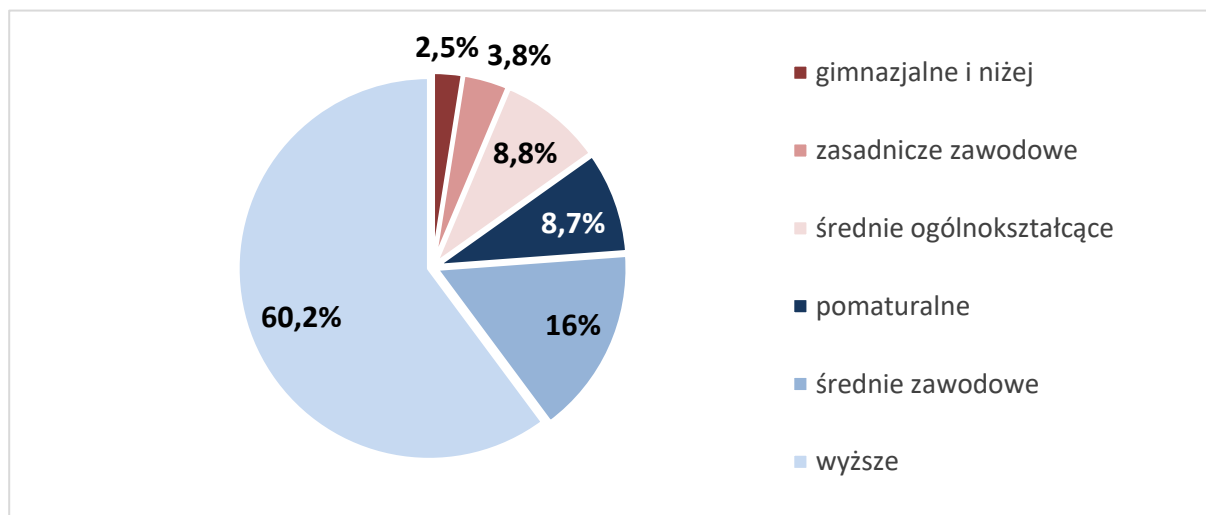
PROFIL RESPONDENTÓW

Większość respondentów badania (56,7%) stanowili mężczyźni. Prawie połowę wszystkich dokończonych ankiet wypełnili młodzi dorośli – w wieku od 20 do 39 lat (48,5%), zaś drugą największą grupą były osoby w wieku 40-59 lat (39,5%). Ze względu na wykształcenie, dominującą grupę respondentów (60,2%) stanowiły osoby z wykształceniem wyższym. 16% ankietowanych zadeklarowało wykształcenie średnie zawodowe. 16% ankietowanych zadeklarowało wykształcenie średnie zawodowe.

Wykres 1. Struktura respondentów ze względu na płeć oraz wiek [n=601]

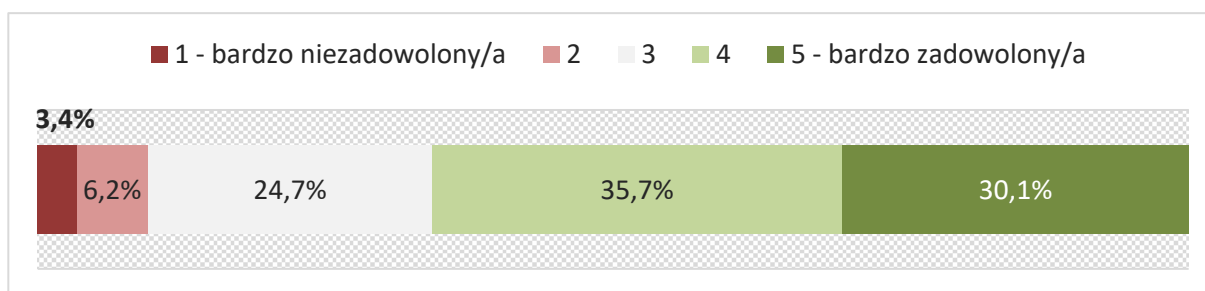
Wykres 2. Struktura respondentów ze względu na wykształcenie [n=601]

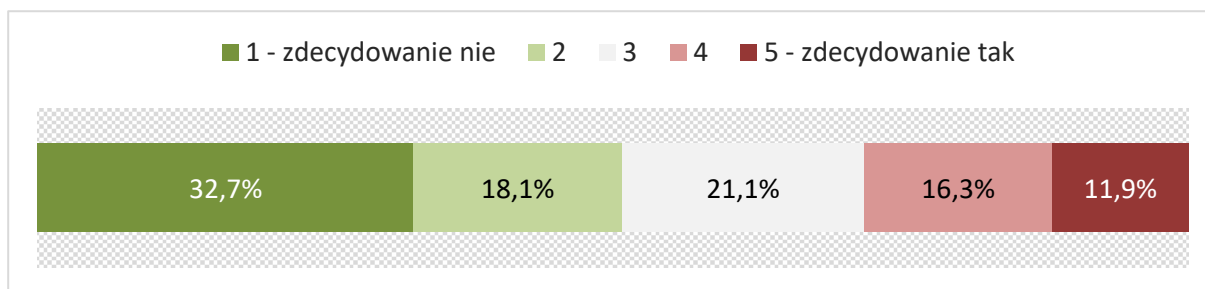
OGÓLNE ZADOWOLENIA Z ŻYCIA W MIEŚCIE

Poziom ogólnego zadowolenia z faktu zamieszkiwania na terenie miasta Oświęcim jest wśród respondentów wysoki – 65,8% z nich jest zadowolona lub bardzo zadowolona, zaś ocenę średnią (3 na 5-stopniowej skali) wskazało 24,6% respondentów. Co dziesiąty ankietowany zaliczał się do grupy osób niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych z faktu życia w Oświęcimiu. Połowa ankietowanych nie rozważa możliwości wyprowadzenia się gdzieś indziej – zamieszkania w innym miejscu, poza miastem. 21,1% po równo wyważyła argumenty „za i przeciw”, zaś 28,1% respondentów można określić jako grupę poważnie traktującą pomysł przeprowadzenia się do innego miejsca.

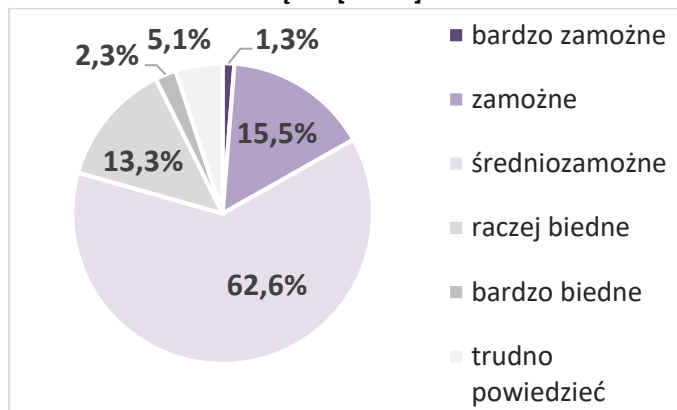
Wykres 3. Poziom zadowolenia z zamieszkiwania w mieście Oświęcim [n=790; średnia= 3,83]

Wykres 4. Wskazanie, na ile respondenci rozważają wyprowadzenie się z Oświęcimia [n=790; średnia= 2,56]

Wykres 5. Ocena respondentów względem poziomu zamożności miasta Oświęcim [n=790]

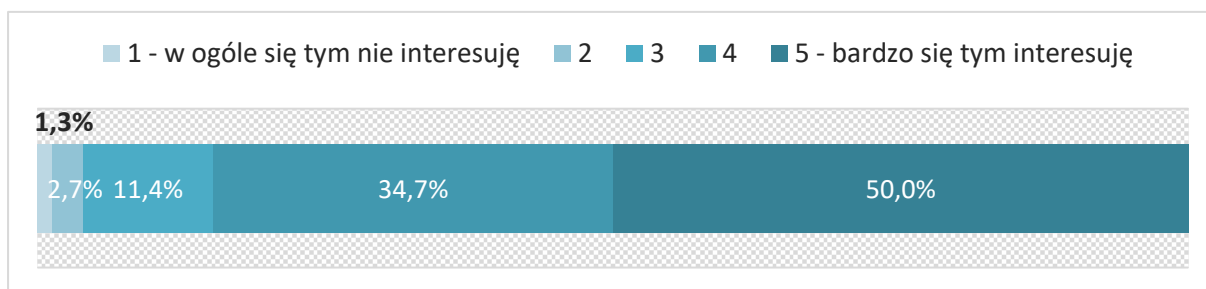

Niespełna dwie trzecie ankietowanych uważa Oświęcim za miasto średniozamożne. Około 5% respondentów nie potrafiło ocenić poziomu zamożności jednostki. Pozostałe odpowiedzi – cechujące Oświęcim jako względnie biedne bądź względnie zamożne – rozłożyły się w bardzo podobnym stopniu.

ZAINTERESOWANIE MIESZKAŃCÓW SPRAWAMI MIASTA ORAZ SKUTECZNOŚĆ PRZEKAZU INFORMACYJNEGO

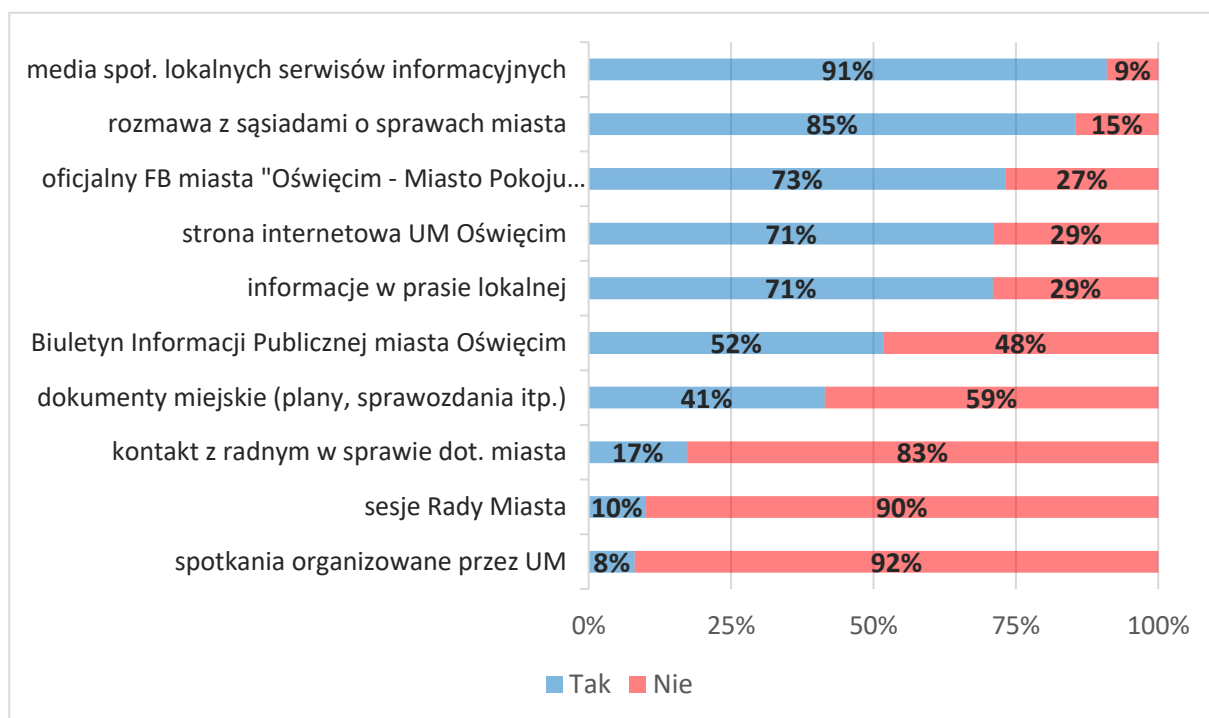
Większość ankietowanych zdecydowanie interesuje to, co dzieje się w mieście Oświęcimiu (84,7%). Osoby mało bądź w ogóle niezainteresowane stanowią zaledwie 4%.

Wykres 6. Wskazanie, na ile respondenci interesują się tym, co dzieje się w mieście Oświęcimiu [n=790; średnia=4.3]

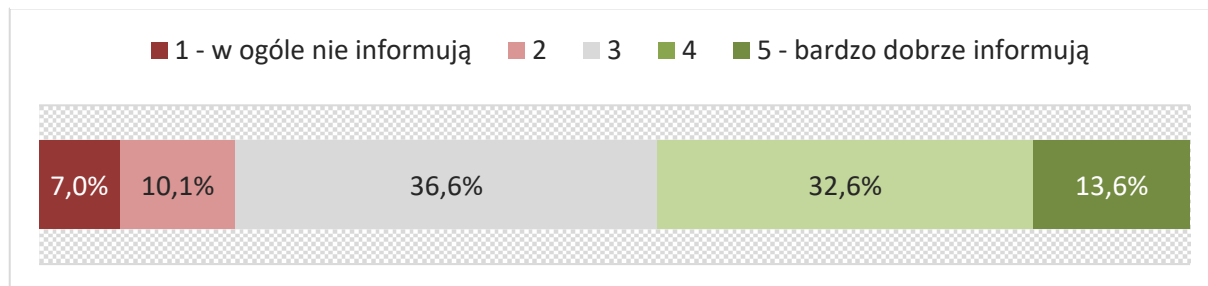
Największa część respondentów sprawdza informacje dotyczące miasta w mediach społecznościowych lokalnych serwisów informacyjnych (91%), które przewyższają swoją popularnością oficjalny FB miasta (73%). Bardzo istotnym źródłem informacji o sprawach miasta dla mieszkańców są rozmowy z sąsiadami i innymi mieszkańcami (85%), co potwierdza wysokie zainteresowanie ankietowanych tym, czym żyje miasto (patrz Wykres 6.). Podobną popularnością cieszy się strona internetowa Urzędu Miasta oraz informacje w lokalnej prasie (71%) – szczególnie w świetle tego zestawienia widać ogromną rolę informacyjną, jaką pełni dla mieszkańców Oświęcimia Internet. Spotkania z radnymi, sesje Rady Miasta czy spotkania organizowane przez pracowników Urzędu Miejskiego (w tym online) cieszyły się najmniejszą popularnością. Z jednej strony możliwości ich organizacji w obecnym i ostatnim roku były ograniczone jak nigdy wcześniej, lecz z drugiej strony może to oznaczać niską atrakcyjność tego rodzaju spotkań dla mieszkańców i powinno mobilizować do ich uatrakcyjnienia lub poszukiwania nowych rozwiązań.

Wykres 7. Formy pozyskiwania informacji o sprawach miasta Oświęcim przez jego mieszkańców [n=765]

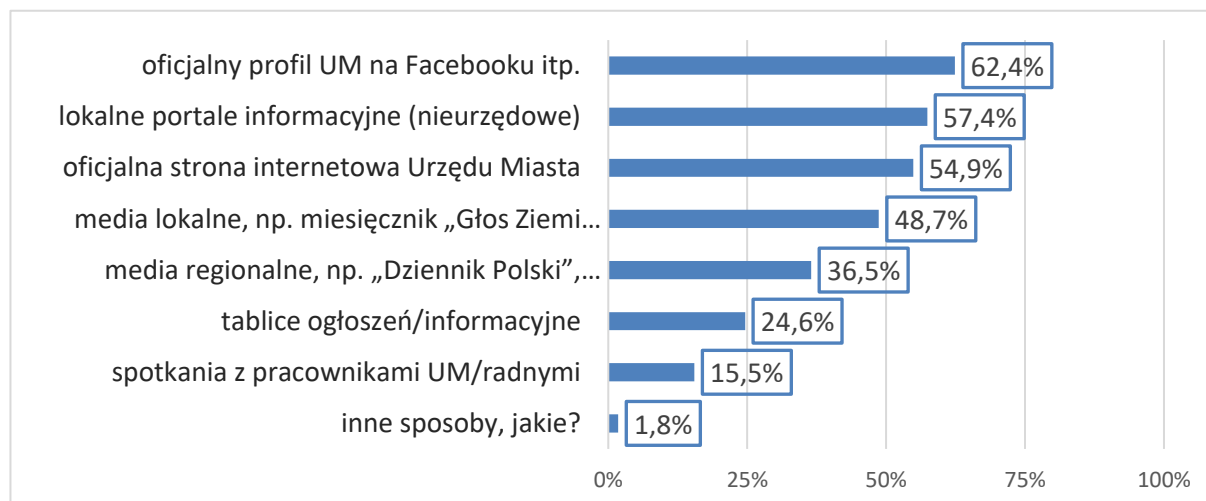
Dominująca grupa ankietowanych oceniła skuteczność działań informacyjnych miasta jako niezłą (82,9%). Wyniki te jednak zwracają uwagę, iż w tym obszarze istnieje pole do poprawy: największa część respondentów oceniła tę skuteczność na „3” (36,6%).

Wykres 8. Ocena respondentów dot. skuteczności działań informacyjnych władz miasta [n=726; średnia=3,36]

Jako najskuteczniejsze źródła informowania o działaniach władz miasta ponad połowa respondentów wskazała oficjalny profil Urzędu Miasta Oświęcim w mediach społecznościowych (Facebook itp.), lokalne portale informacyjne i stronę internetową urzędu. Potwierdza to wcześniejszą konstatację w uwagach do Wykresu 7. – Internet jest dominującym kanałem informacji. Na tle wyników mediów internetowych warto jednak zwrócić uwagę również na istotną rolę mediów w formie papierowej – lokalnych (48,7%) i regionalnych (36,5%). Informacje z nich czerpie wciąż bardzo duża część ankietowanych. Co czwarty respondent potwierdził, że tablice ogłoszeń pozostają dla niego/niej przydatnym źródłem informacji w przestrzeni miejskiej. Wyniki sondażu wskazują, iż spotkania z pracownikami Urzędu Miasta Oświęcim lub radnymi uznawane są za jedno z najmniej wygodnych źródeł informacji o działaniach miasta. Wśród odpowiedzi otwartych znalazły się sugestie zdawania relacji z prac i planów samorządu lokalnego na YouTube, informacje w formie listownej oraz komunikaty informacyjne i kalendaria imprez/wydarzeń w formie plakatów na słupach ogłoszeniowych w całym mieście. Ważnym przedmiotem dyskusji w przypadku plakatów może być m.in. kwestia identyfikacji – designu i rozpoznawalnej szaty graficznej.

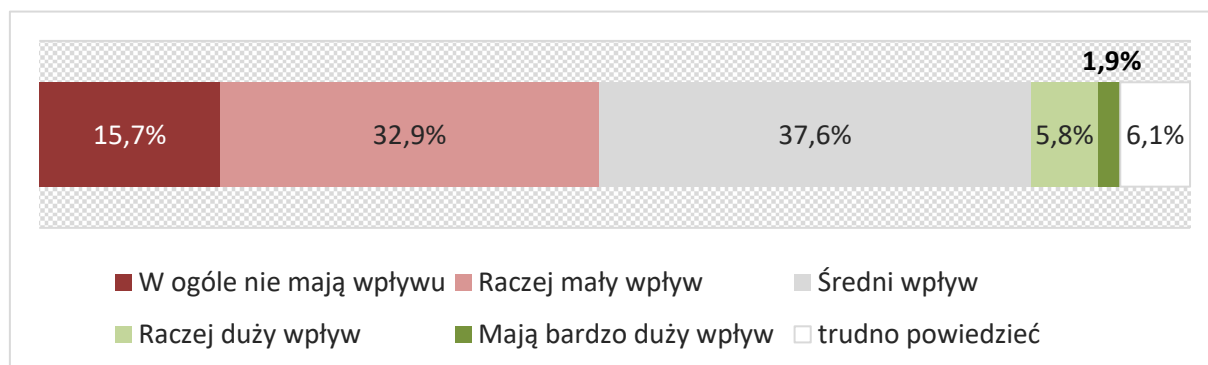
Wykres 9. Ocena efektywności różnych sposobów informowania mieszkańców o działaniach władz miasta [n=724]

WSPÓŁPRACA WŁADZ MIASTA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ ZAANGAŻOWANIE W ŻYCIE SPOŁECZNE

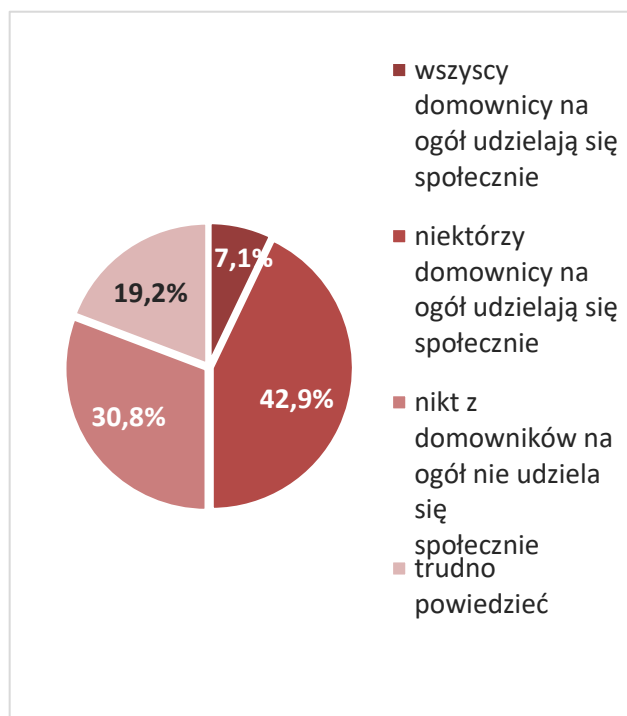
Badania sondażowe wskazują na niewielkie poczucie wpływu mieszkańców na ważne decyzje miasta dotyczące jego rozwoju. 15,7% ankietowanych wskazało, iż takiego wpływu nie ma/nie czuje w ogóle. Główna grupa osób uznała, iż ich wpływ jest przeciętny bądź mały (łącznie 70,5%). Osoby, które poczuwały się do takiej sprawczości stanowiły 7,7% ankietowanych.

Wykres 10. Ocena wpływ mieszkańców na ważne decyzje władz miasta dot. jego rozwoju [n=724]

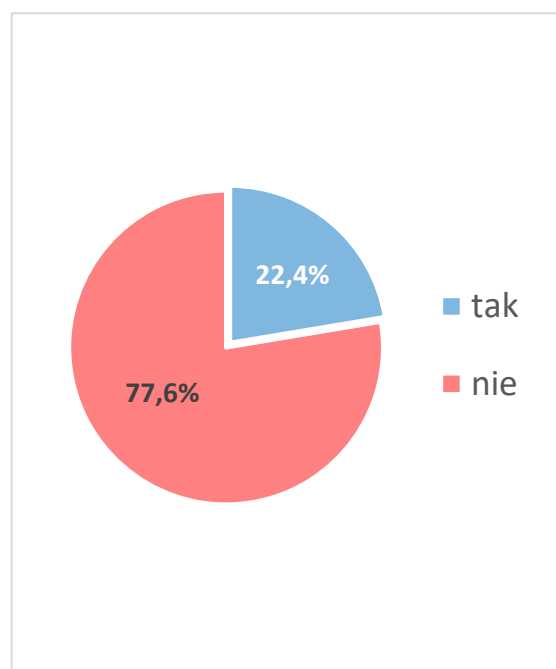

Niemal równo połowa ankietowanych stwierdziła, że co najmniej jedna osoba z ich gospodarstwa domowego angażuje się społecznie, zaś niemal co piąta nie potrafiła określić stopnia swojego zaangażowania lub jego braku. 30,8% respondentów jednoznacznie zadeklarowało, że nikt z ich domowników nie wykazuje się zaangażowaniem w inicjatywy społeczne. Z kolei 22,4% - a więc prawie co czwarty ankietowany – zadeklarował udział w organizacji społecznej działającej lokalnie bądź ponadlokalnie.

Wykres 11. Wskazanie, jaka część domowników angażuje się społecznie [n=702]

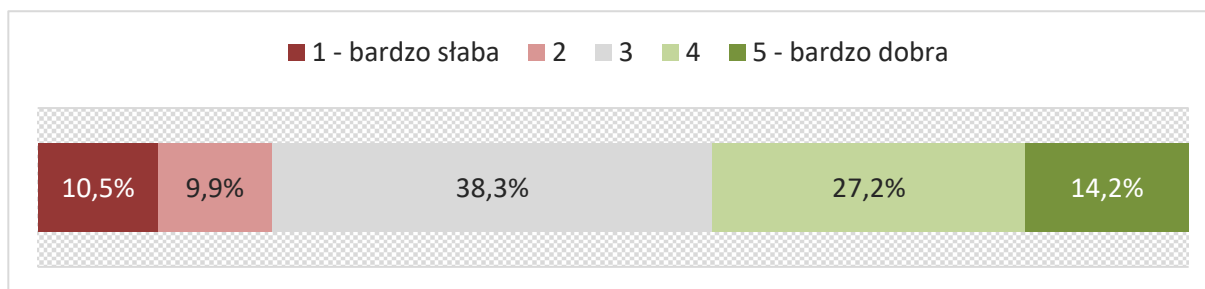

Wykres 12. Wskazanie, czy respondenci działają w organizacji społecznej lub pozarządowej [n=724]

Spośród 162 osób, które zadeklarowały zaangażowanie w prace organizacji, 41,4% oceniło współpracę organizacji z pracownikami Urzędu Miasta Oświęcim bądź jednostek miejskich jako dobrą lub bardzo dobrą. 20,4% wyraziło się o tej współpracy z wyraźną dezaprobatą. Największą jednak grupę (38,3%) stanowili ankietowani, którzy ocenili ją przeciętnie.

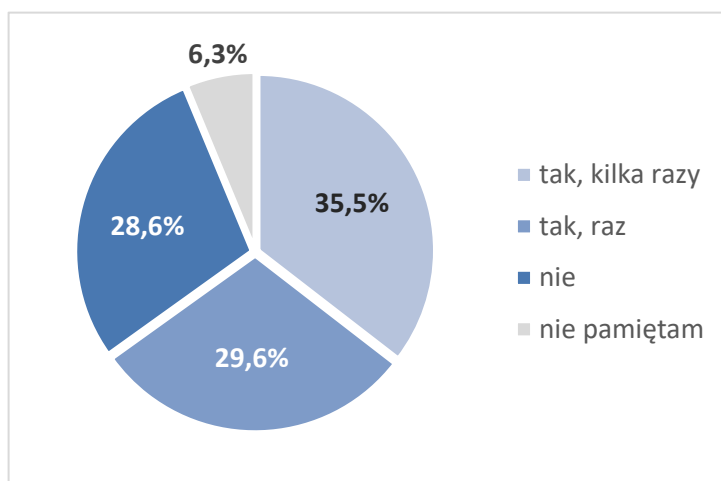
Wykres 13. Ocena współpracy Miasta z organizacjami społecznymi/pozarządowymi [n=162; średnia= 3,25]

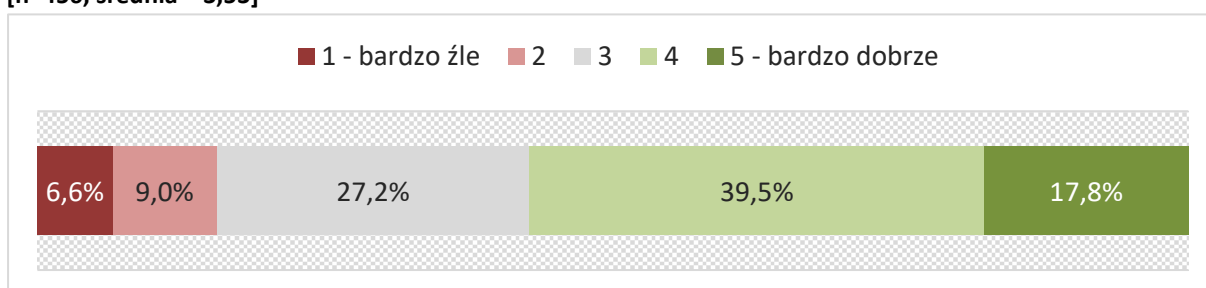
OCENA PRACY ADMINISTRACJI

Niepełna 2/3 wszystkich respondentów (65,1%) miało kontakt z administracją Urzędu Miasta Oświęcim w ciągu ostatniego roku. 35,5% ankietowanych robiła to kilka razy, a 29,6% - raz. Mieszkańcy przedstawili dobrą ocenę ogólnej pracy urzędników (średnia ocena: 3,53). Największa grupa respondentów (39,5%) oceniała ją właśnie na „4”. 15,6% respondentów odniosła się do pracy urzędników krytycznie.

Wykres 14. Częstotliwość załatwiania spraw przez respondentów w ciągu ostatniego roku w Urzędzie Miasta Oświęcim [n=702]

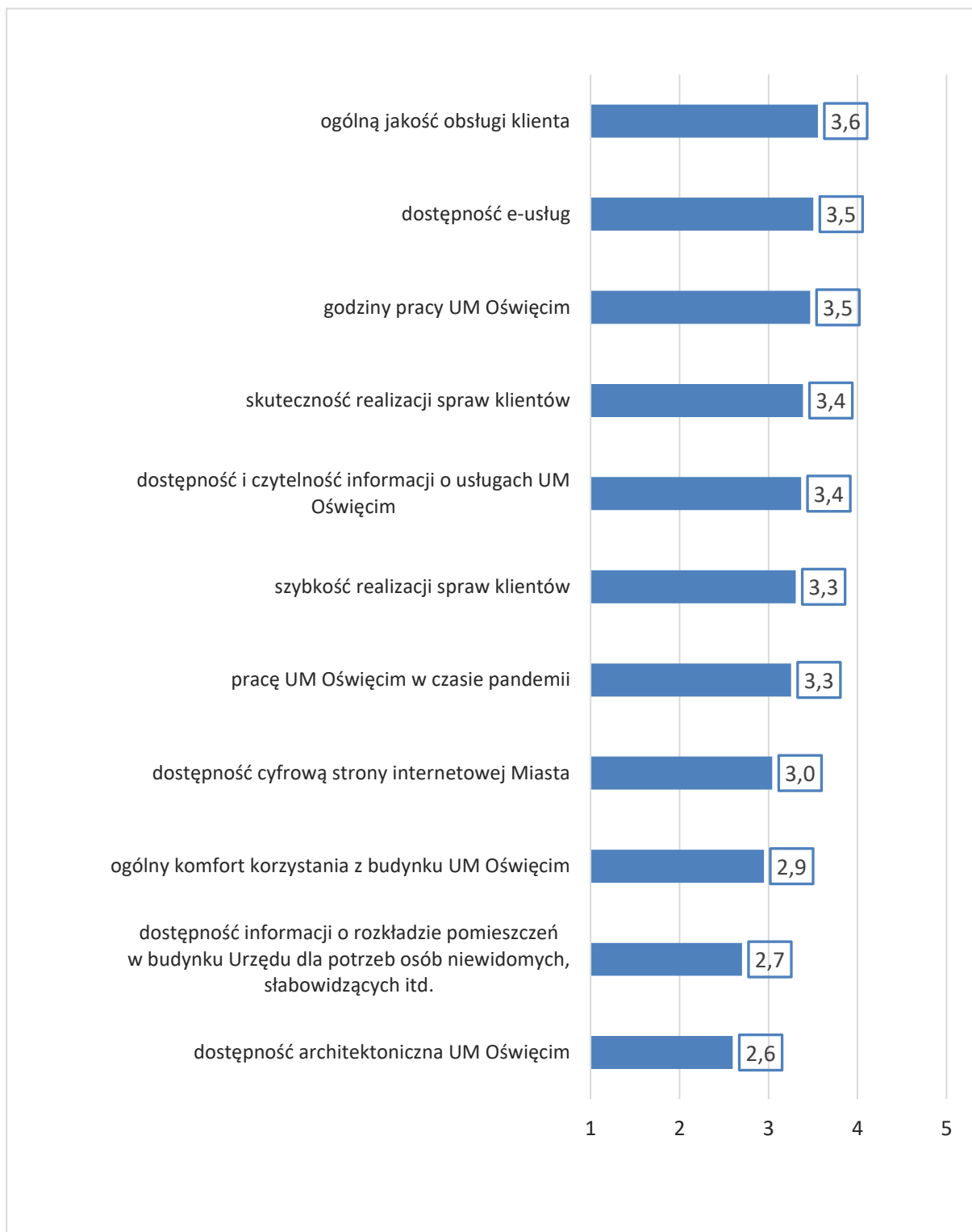

Wykres 15. Ocena pracy urzędników załatwiających sprawy mieszkańców w Urzędzie Miasta w Oświęcimiu [n=456, średnia = 3,53]

Wśród poszczególnych aspektów funkcjonowania Urzędu Miasta Oświęcim ankietowani najwyżej ocenili ogólną jakość obsługi klienta (średnia ocen: 3,6). Podobne oceny (3,4-3,5) przyznane zostały takim aspektom jak: dostępność e-usług, godziny pracy urzędu i skuteczność realizacji spraw klientów czy dostępność i czytelność informacji o realizowanych usługach. Respondenci niemal równie poprawnie ocenili szybkość realizacji spraw oraz ogólną pracę Urzędu Miasta w czasie pandemii. Niższe oceny dotyczyły dostępności i przejrzystości strony internetowej Miasta (3,0), dostępności architektonicznej budynku dla osób z problemami z samodzielnym poruszaniem się (2,6) oraz ogólnego komfortu korzystania z budynku Urzędu (2,9).

Wykres 16. Średnia ocena poszczególnych aspektów funkcjonowania Urzędu Miasta Oświęcim [n=608]

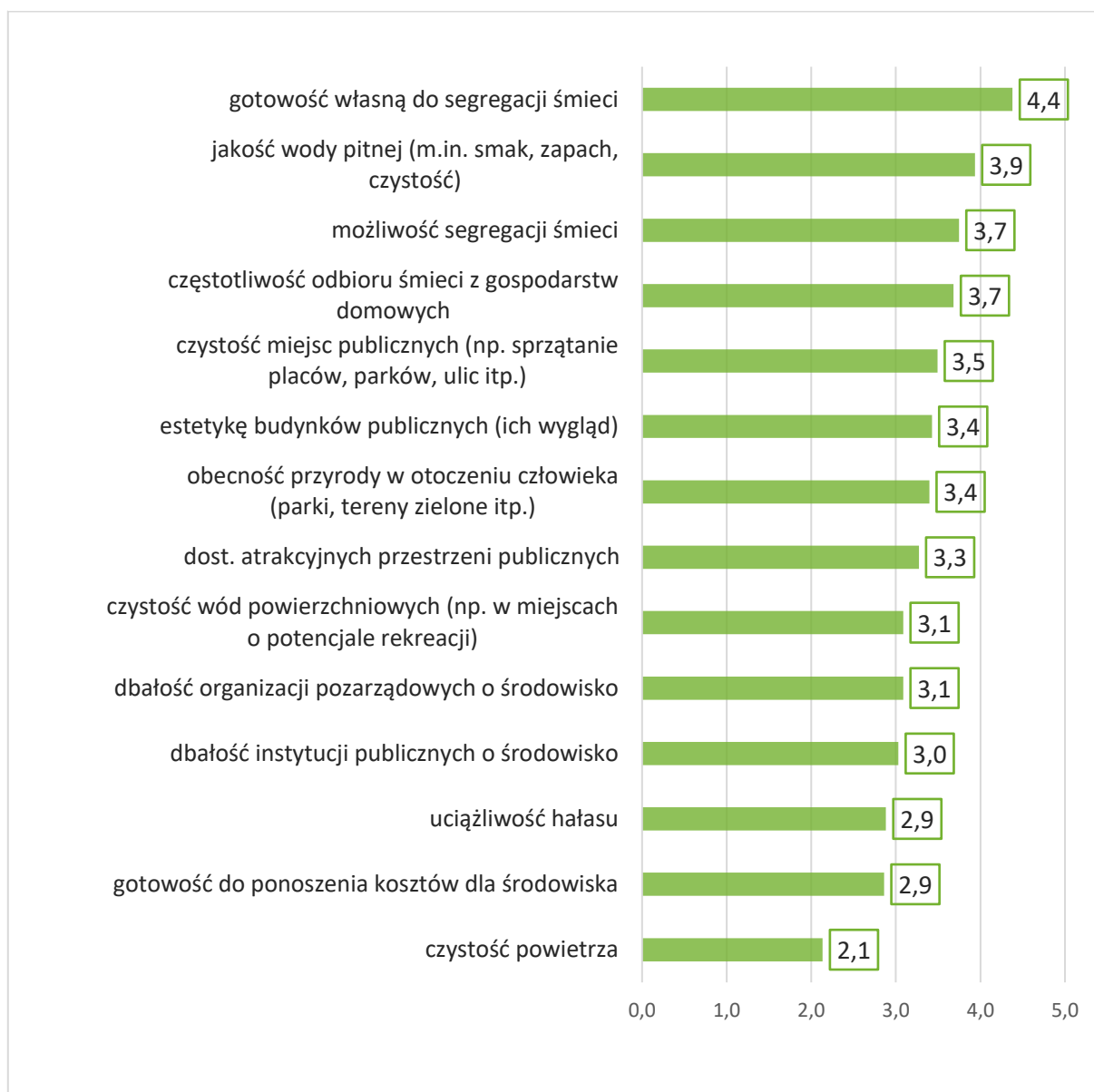
OCHRONA I DBAŁOŚĆ O ŚRODOWISKO

W ramach sondażu respondentów spytano o szereg aspektów środowiskowych determinujących warunki życia w mieście Oświęcim. Z największą aprobatą ankietowani wyrazili się o własnej gotowości do segregacji śmieci (4,4). Co zwraca uwagę, własną gotowość do ponoszenia kosztów na rzecz rozwiązań prośrodowiskowych respondenci ocenili znacznie niżej (2,9). Jedną z przyczyn różnicy między tymi wynikami może być np. poziom komunikacji publicznej na temat skali problemów, wymaganych interwencji i ich potencjalnych kosztów, które będzie trzeba ponieść w tym obszarze. Niski wynik jest alarmujący i szczególnej uwagi przy projektowaniu i realizacji polityki transformacji energetycznej, w tym całej komunikacji publicznej na ten temat.

Relatywnie dobrą ocenę respondenci przyznali jakości wody pitnej (3,9) i obsłudze gospodarki śmieciowej w mieście (3,7). Nieco lepiej oceniona została czystość miejsc publicznych (3,5) niż estetyka budynków publicznych (3,4) i dostępność atrakcyjnych i przyjaznych przestrzeni (3,3). Mieszkańcy bardziej docenili obecność/dostępność środowiska naturalnego w otoczeniu niż poziom zadbania o nią zarówno ze strony organizacji lokalnych (3,1), jak i instytucji publicznych (3,0). Respondenci zwrócili też uwagę na uciążliwość hałasu (2,9).

Zdecydowanie najgorsza ocena przyznana została jakości powietrza w Oświęcimiu (2,1), co potwierdza dostrzeganą i realizowaną już przez władze i Urząd Miasta Oświęcim potrzebę zdecydowanych i kompleksowych działań w tym obszarze.

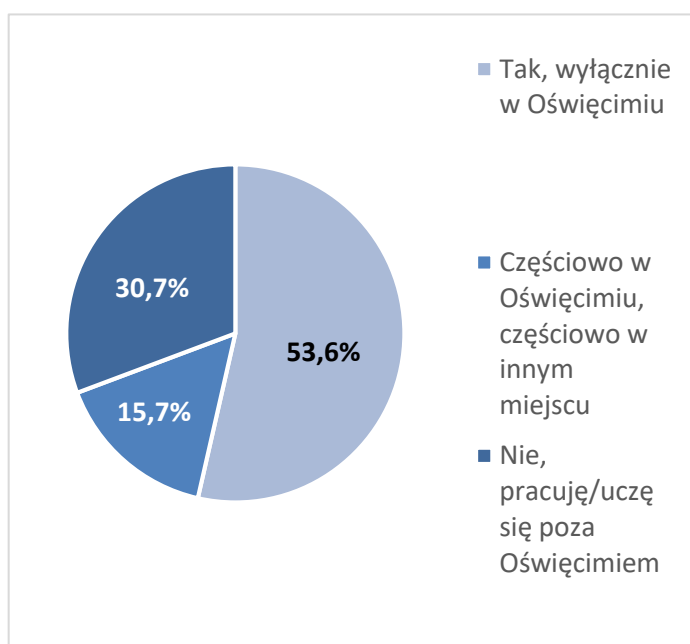
Wykres 17. Średnia ocena poszczególnych aspektów środowiskowych w mieście Oświęcim (w skali 1-5)
[n=687]

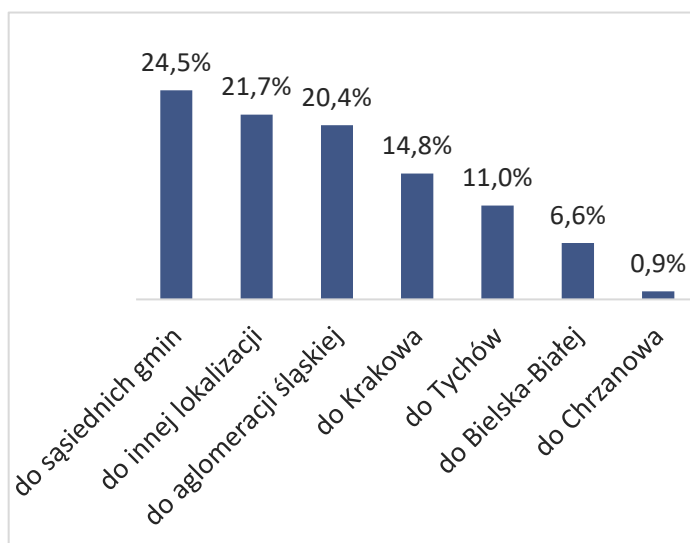
DOSTĘPNOŚĆ TRANSPORTOWA I BEZPIECZEŃSTWO

Ponad połowa ankietowanych (53,6%) pracuje lub uczy się w mieście Oświęcim. Niespełna 1/3 (30,7%) wyjeżdża na co dzień z miasta w celu dojazdu do miejsca pracy bądź nauki. Codzienne obowiązki dzieli między Oświęcim i inne miejsca 15,7% respondentów. Wśród 46,4% osób, które wyjeżdżają z miasta w celu pracy lub nauki największą grupę ankietowanych stanowią te osoby, które podróżują do sąsiednich jednostek – gminy wiejskiej Oświęcim, Libiąża, Chełmka lub Brzeszcz (24,5%). Wśród drugiej najliczniejszej grupy (21,7%), która nie wskazała lokalizacji określonej w kafeterii, wskazywane były przede wszystkim pozostałe miejscowości powiatu oświęcimskiego (Zator, Kęty), powiatu krakowskiego, Wadowice i inne miasta regionu na styku Małopolski i Śląska (Bieruń, Łędziny, Olkusz, Trzebinia). Co piąta osoba pracująca lub ucząca się poza Oświęcimiem (20,4%) podróżuje do aglomeracji śląskiej, co siódma (14,8%) do Krakowa, a co dziewiąta (11%) do Tychów. 6,6% ankietowanych jeździ najczęściej do Bielska-Białej. Najmniejsza grupa respondentów wskazała jako miejsce pracy lub nauki Chrzanów (0,9%), który wraz z wymienionymi miastami pogranicza Małopolski i Śląska stanowił kilka procent odpowiedzi. Wyniki sondażu wskazują na dużą mobilność mieszkańców Oświęcimia i podkreślają wagę polityki transportowej, której celem jest wzmocnienie pozycji miasta w regionalnym układzie funkcjonalnym.

Wykres 18. Lokalizacja miejsca pracy lub nauki wśród respondentów [n=687]

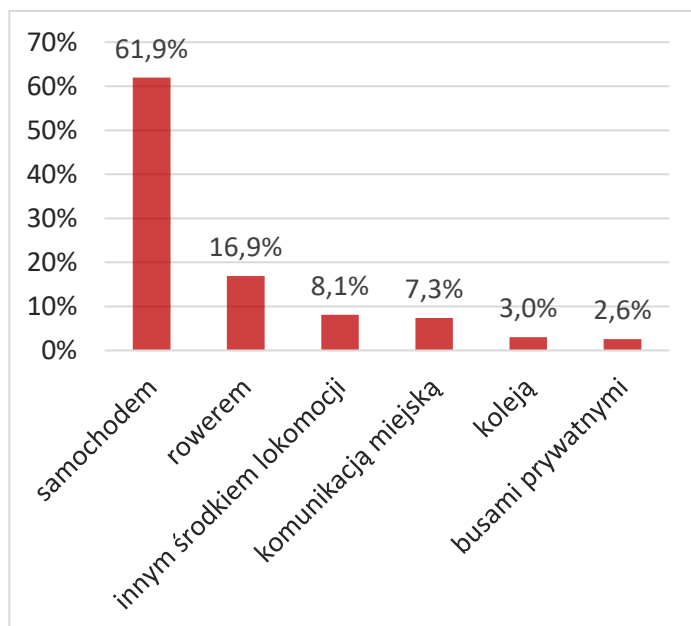

Wykres 19. Miejsca dojazdów respondentów do miejsc pracy lub nauki [łącznie 100%; n=318]

Wśród odpowiedzi na pytanie dotyczące używanych na co dzień przez mieszkańców środków lokomocji (Wykres 20.) dominuje samochód (61,9%). Na drugim miejscu, najpewniej wśród pracujących w Oświęcimiu i okolicy, znalazł się rower (16,9%) – ponad dwukrotnie częściej wybierany niż komunikacja miejska (7,3%). Stosunkowo niewielką popularnością cieszy się kolej (3%) oraz transport oferowany przez prywatnych przewoźników (2,6%). Odpowiedzi ujęte jako „inny środek lokomocji” stanowi przede wszystkim poruszanie się piechotą.

Wykres 20. Środki komunikacji wybierane przez respondentów w drodze do miejsca pracy lub nauki [łącznie 100%; n=762]

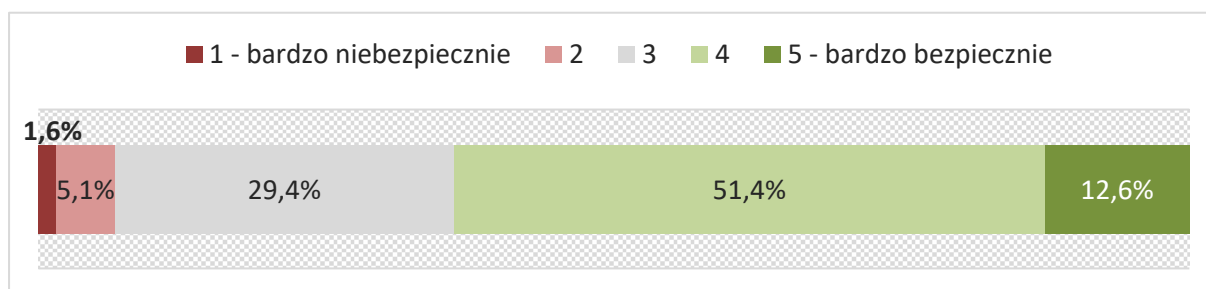
W ramach sondażu zapytano mieszkańców o ocenę poszczególnych aspektów transportowych. W ujęciu ogólnym, najniżej ocenili oni transport kolejowy, w szczególności częstotliwość połączeń (2,1) i dostępność tras (2,4). Nieco wyższą ocenę przyznano punktualności pociągów. Wymienione elementy są krytycznymi czynnikami funkcjonalności transportu kolejowego, zaś w świetle pozostałych wyników deficyty w obszarze kolei wybijają się jako priorytet dla aktywności lobbyngowej miasta Oświęcim w regionie i współpracy z samorządem wojewódzkim i PKP.

W ramach pytań o ocenę dot. poszczególnych aspektów transportu wyróżniono 7 segmentów (Wykres 22.): transport kolejowy, autobusowy (publiczny), usługi transportowe prywatnych przewoźników, drogi

w mieście, trasy rowerowe, integracja różnych form transportu oraz komunikację pieszą. Aspektami transportu, które wybijają się pozytywnie na tle pozostałych, jest transport publiczny, utrzymanie dróg oraz infrastruktura rowerowa. Sondaż wskazuje najmocniejsze strony i deficyty w każdym z tych obszarów. W przypadku transportu publicznego mieszkańcy wysoko ocenili jakość taboru autobusowego (3,9), wskazując jednocześnie na potrzebę rozwoju siatki przystanków autobusowych (3,0). W zakresie dróg publicznych ankietowani dobrze ocenili bezpieczeństwo na drogach i ich oświetlenie (3,4-3,6), poprawną ocenę wystawili utrzymaniu ich w zimie (3,1) oraz skrytykowali ich przepustowość (2,4). W sondażu zwraca uwagę ocena infrastruktury rowerowej – mieszkańcy doceniają ich wykonanie (3,6), a zarazem oczekują dalszego rozwoju sieci (3,2). Przeciętnie oceny otrzymały prywatne usługi transportowe (2,7-3,1). Jako ich największy mankament odpowiadający wskazali komfort podróży (jakość taboru). Niski rezultat osiągnął wynik działań w zakresie integrowania systemu transportowego w Oświęcimiu (2,8). Jako wypadkowa połączenia komfortu i sprawności poruszania się po mieście, ocena ta sugeruje potrzebę ewentualnych zmian w polityce transportowej miasta w duchu *smart city*.

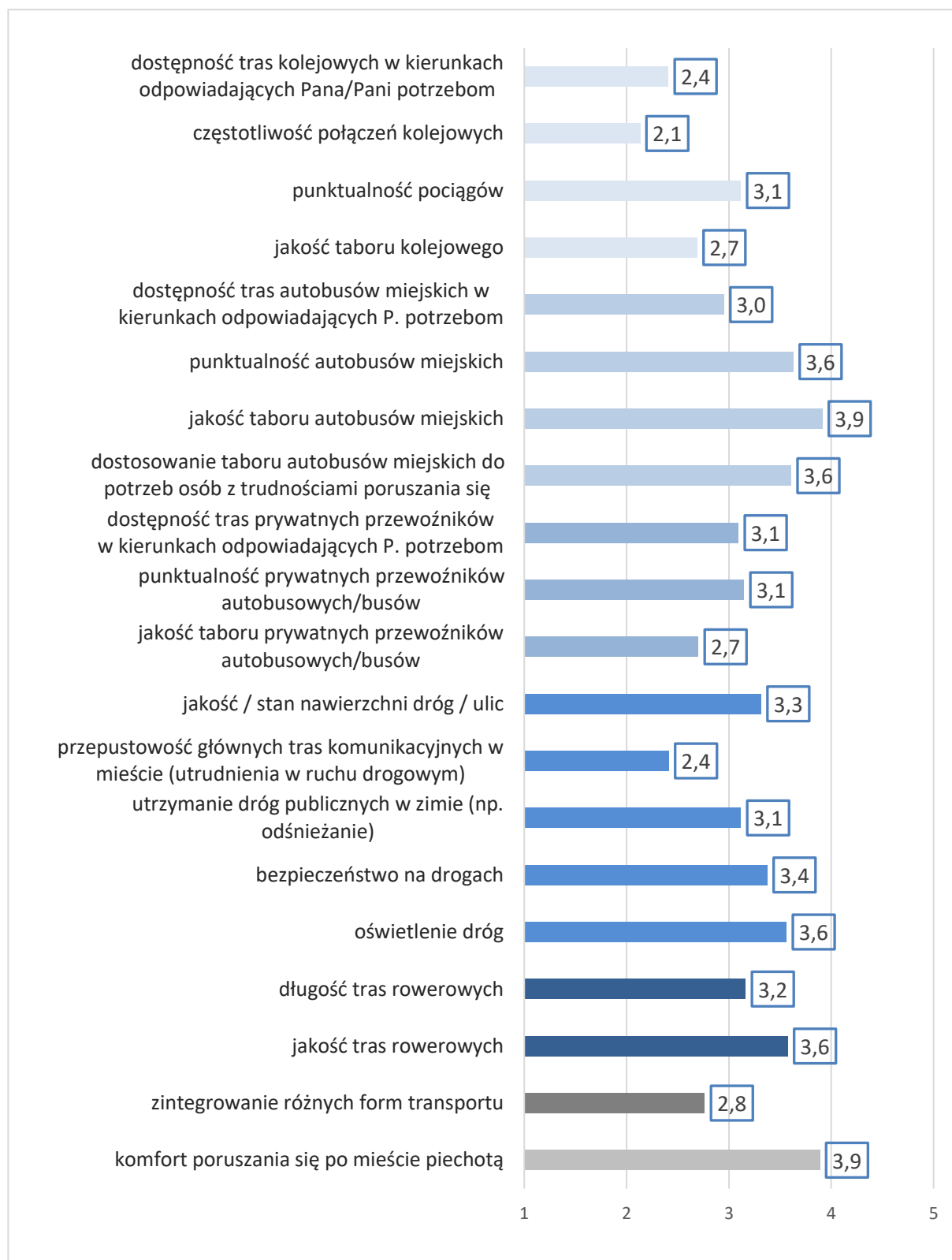
Dobłą pozycję na tle pozostałych form komunikacji (3,9) ma komfort poruszania się po mieście piechotą (ang. *walkability*). Bez wątpienia sprzyja temu charakter Oświęcimia: dostępność usług w najbliższej okolicy i ogólna ocena poczucia bezpieczeństwa w miejscach publicznych (Wykres 21.;

Wykres 21. Ocena bezpieczeństwa w miejscach publicznych w mieście Oświęcim [n=629; średnia=3,68]

średnia ocen: 3,68). Poruszanie się piechotą stanowi aspekt, który warto potraktować z uwagą nie tylko przy planowaniu przestrzeni publicznych, lecz również lokalnego układu transportowego.

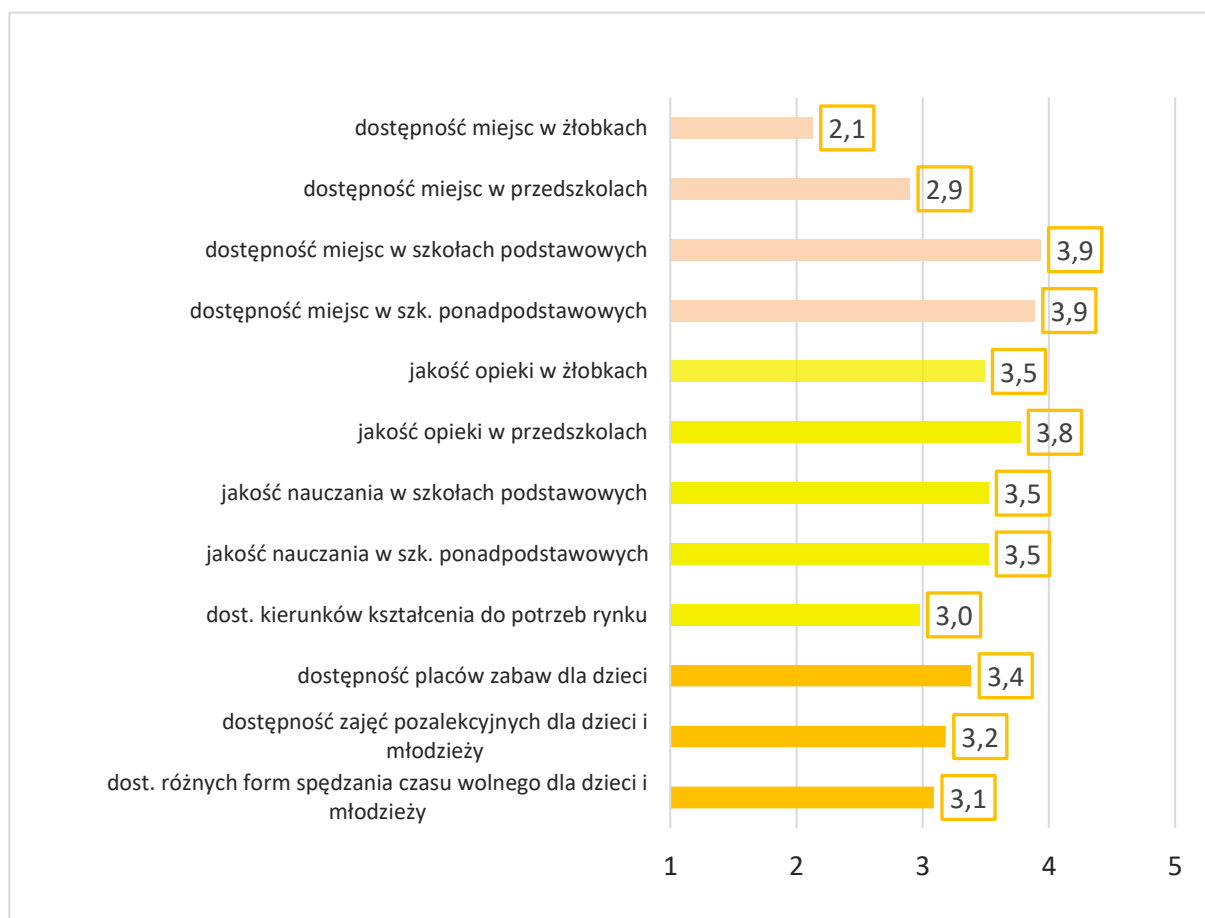
Wykres 22. Średnia ocena poszczególnych aspektów transportowych w mieście Oświęcim (w skali 1-5; kolory jako wyróżnienie poszczególnych segmentów) [n=629]

WYCHOWANIE I EDUKACJA

W ramach pytania o ocenę poszczególnych aspektów w sferze wychowania i edukacji wyróżniono 3 segmenty: dostępność miejsc w placówkach opieki i szkolnictwa, jakość opieki i nauczania w szkołach, oraz dostępność oferty skierowanej do dzieci i młodzieży poza tymi placówkami. Wśród wszystkich aspektów wymienionych w pytaniu największe różnice w ocenach respondentów dotyczą dostępności opieki nad najmłodszymi i dostępności miejsc w szkołach. W chwili przeprowadzania badania sondażowego w mieście funkcjonował jeden żłobek publiczny i dwa prywatne, zaś budowa drugiej placówki żłobkowo-przedszkolnej zapisana jest w planach Urzędu Miasta Oświęcim. Oceny dostępności żłobków (2,1) i przedszkoli (2,9) utwierdzają przekonanie co do zasadności tej inwestycji. Na drugim biegunie ocen znajduje się dostępność miejsc w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych (3,9). Podobnie – poprawnie – oceniona została jakość opieki i nauki w wymienionych placówkach (3,5-3,8), spośród których najwyższym wynikiem cieszy się jakość opieki w przedszkolach. Przeciętnie oceniono poziom dostosowania kierunków kształcenia do potrzeb rynku (3,0). Podobną, przeciętną ocenę wystawiono infrastrukturze i ofercie czasu wolnego skierowanej do dzieci i młodzieży w odniesieniu do placów zabaw (3,4), zajęć pozalekcyjnych (3,2) i różnych form spędzania czasu (3,1). Podobne rezultaty w tym obszarze spotyka się w gminach i powiatach Małopolski. Warto w tym miejscu jednak podkreślić, iż koszty psychiczne ponoszone przez dzieci i młodzież w czasie pandemii najprawdopodobniej będą zmuszały samorząd, w tym organizatorów lokalnego systemu opieki i oświaty oraz inne instytucje i organizacje do działań ponadstandardowych, a w tym m.in. do potraktowania oferty spędzania wolnego czasu z nowej perspektywy.

Wykres 23. Średnia ocena poszczególnych aspektów dot. wychowania i edukacji w mieście Oświęcim (w skali 1-5; kolory jako wyróżnienie poszczególnych segmentów) [n=629]

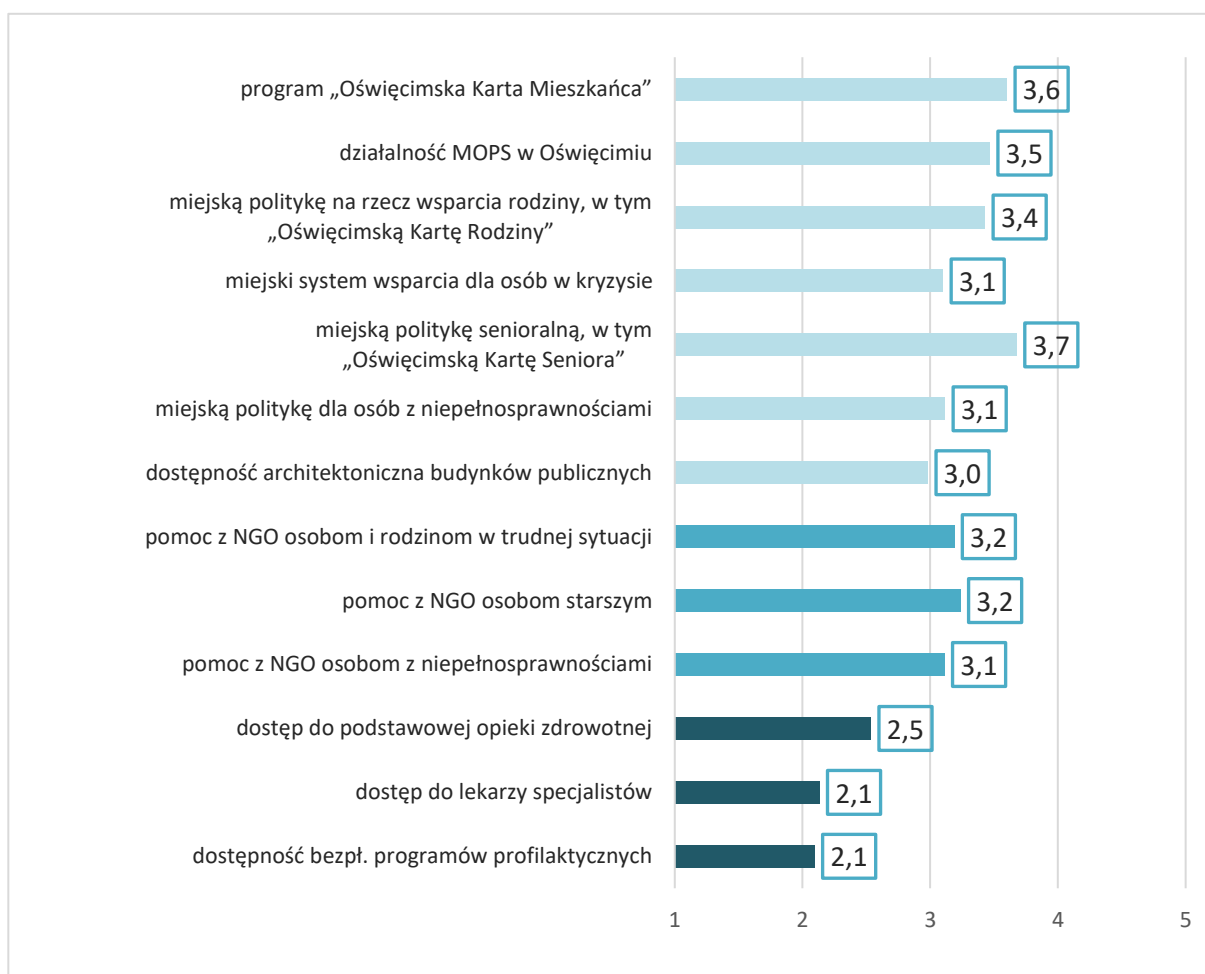

USŁUGI SPOŁECZNE

W obszarze szeroko pojętej polityki społecznej i zdrowotnej wyróżniono 3 podstawowe segmenty: pomoc społeczną i programy wsparcia realizowane przez Miasto i jednostki miejskie, działalność organizacji pozarządowych oraz dostępność usług z zakresu opieki zdrowotnej. Wśród nich, najniżej ocenione zostały usługi z zakresu ochrony zdrowia: dostępność podstawowej opieki medycznej (2,5), specjalistycznej (2,1) i bezpłatnych programów profilaktycznych (2,1). Poziom tych ocen nie wyróżnia się jednak wśród wyników badań sondażowych prowadzonych w innych jednostkach. Wobec przewidywanego wsparcia państwowego w tym obszarze w dobie wychodzenia z pandemii, a zarazem uwzględniając zasoby miasta Oświęcim (przychodnie, kierunki edukacyjne realizowane przez Małopolską Uczelnię Państwową), warto rozważyć wzmocnienie identyfikacji oferty lokalnych programów zdrowia w ramach działań informacyjnych miasta.

Najlepsze oceny w ramach analizowanego obszaru respondenci przyznali miejskiej polityce senioralnej (3,7), programowi „Oświęcimskiej Karty Mieszkańca” (3,6), działalności MOPS (3,5) i lokalnej polityce promocji i wspierania rodziny (3,4). Na ich tle obserwuje się różnicę ocen systemu wsparcia rodzin w kryzysie (3,1) i osób z niepełnosprawnością (3,1). W jednym i drugim obszarze podobne oceny otrzymały działania organizacji pozarządowych, co może stanowić przesłankę do pogłębienia współpracy między nimi i jednostkami miejskimi w celu wzmocnienia oferty świadczonej do tych grup na terenie miasta Oświęcim. Tak jak w przypadku oceny aspektów funkcjonowania Urzędu Miasta Oświęcim, odnotowuje się deficyt dostępności architektonicznej innych budynków publicznych.

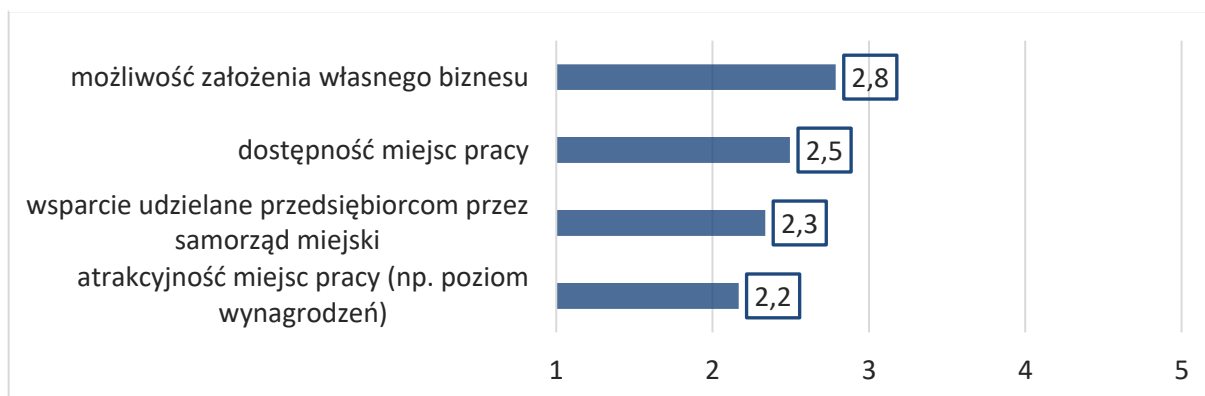
Wykres 24. Średnia ocena poszczególnych aspektów dot. usług społecznych i zdrowia w mieście Oświęcim (w skali 1-5; kolory jako wyróżnienie poszczególnych segmentów) [n=629]

RYNEK PRACY

Obszar lokalnego rynku pracy został oceniony przez respondentów nisko. Wśród czynników tego stanu rzeczy należy wziąć pod uwagę obecność atrakcyjnych i konkurencyjnych rynków w otoczeniu Oświęcimia (aglomeracja śląska, bielska, krakowska), relatywnie przeciętną jakość połączeń transportowych między nimi i Oświęcimiem (m.in. kolej, przepustowość dróg) oraz opory wizerunkowe biznesu spoza regionu przed lokowaniem się w mieście i jego najbliższej okolicy. Jednocześnie krytyczne oceny tego obszaru są typowe dla tego typu badań sondażowych realizowanych również w innych jednostkach. W ramach zestawienia, ankietowani najlepiej ocenili możliwości założenia własnego biznesu (2,8) i był to wynik nieco lepszy od oceny dostępności miejsc pracy (2,5) i istotnie wyższy od ich atrakcyjności (2,2). Dolny próg ocen w tym zestawieniu dotyczy również wsparcia udzielanego przedsiębiorcom przez samorząd miejski (2,3). Przy tej statystyce warto odnotować, iż liczba odpowiedzi „nie wiem” przewyższała liczbę respondentów, którzy odnieśli się do tego pytania (322 do 306). Sugeruje to potrzebę wzmocnienia identyfikacji informacji w tym obszarze, np. we współpracy z Centrum Biznesu Małopolski Zachodniej Sp. z o.o. i instytucjami otoczenia biznesu.

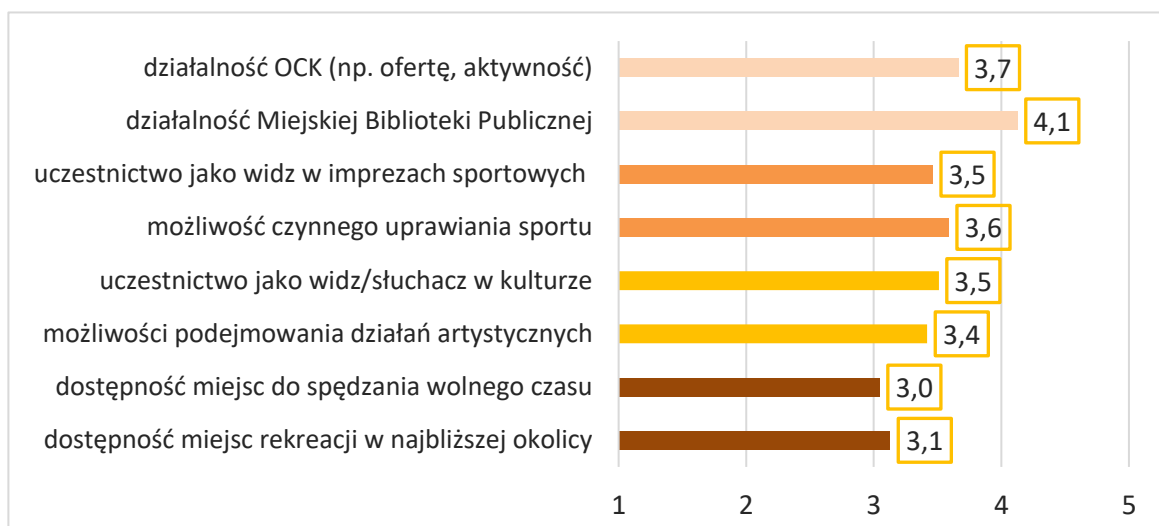
Wykres 25. Średnia ocena poszczególnych aspektów dot. rynku pracy w mieście Oświęcim (w skali 1-5)
[n=628]

OFERTA KULTURALNA I REKREACYJNA ORAZ PRZESTRZENIE SPĘDZANIA WOLNEGO CZASU

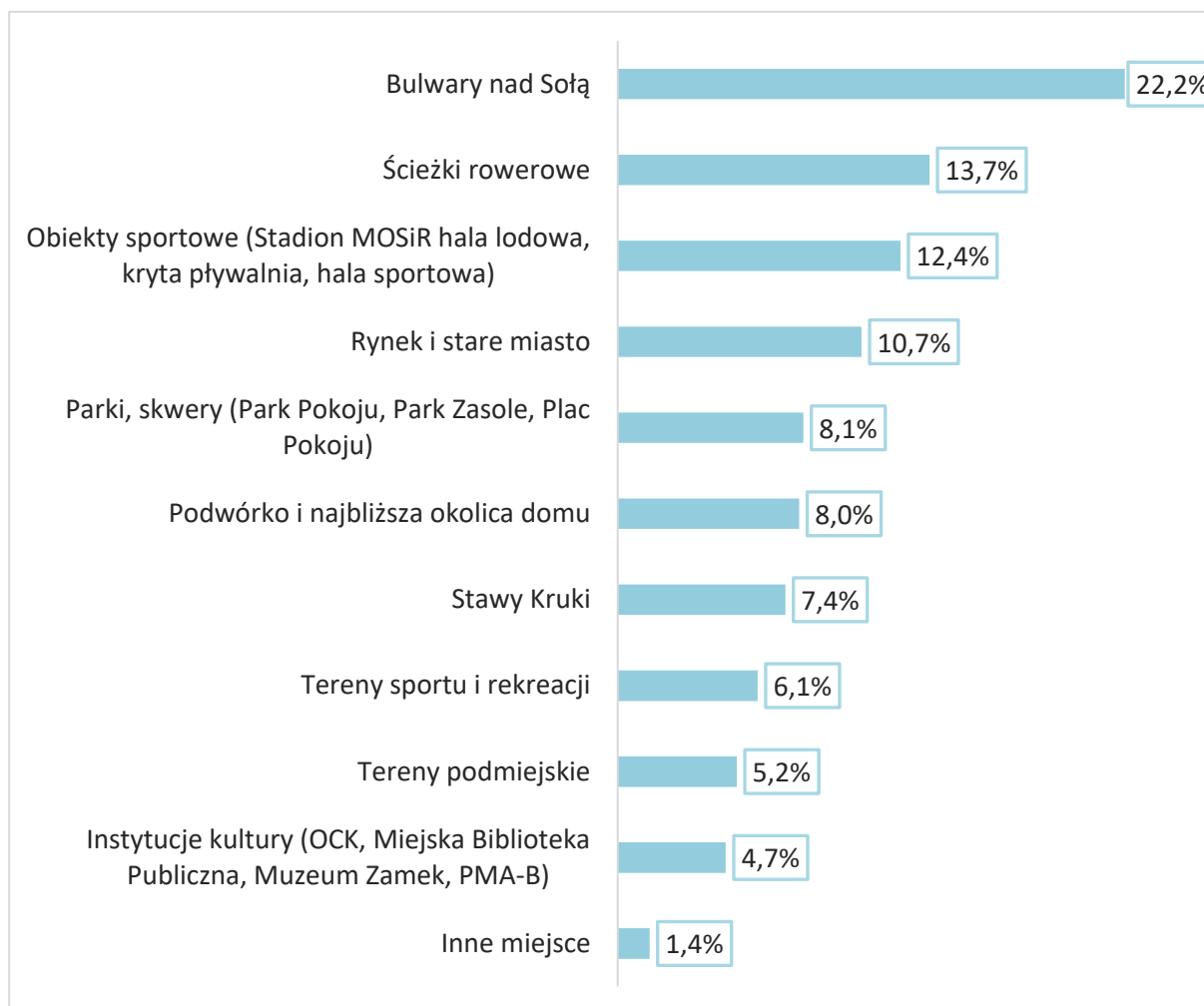
Wśród aspektów oferty kulturalnej i rekreacyjnej Oświęcimia wyróżniono 4 segmenty: działalność jednostek miejskich (OCK, MBP), uczestnictwo w imprezach sportowych i uprawianie sportu, partycypację w kulturze oraz dostępność miejsc w przestrzeni miasta dedykowanych rekreacji i spędzaniu wolnego czasu. Wśród odpowiedzi wyróżniają się dobre oceny miejskich instytucji: Miejskiej Biblioteki Publicznej (4,1) i Oświęcimskiego Centrum Kultury (3,7). Potwierdza to ważną i docenianą rolę tych placówek zarówno w ofercie kulturalnej miasta, jak i w realizacji założeń Strategii Rozwoju Miasta. Możliwości uczestnictwa jako widz w imprezach sportowych lub widz/słuchacz życia kulturalnym ocenione zostały na takim samym, relatywnie dobrym poziomie (3,5). Ponadto, respondenci wskazują na nieco większe możliwości uprawiania sportu (3,6) niż podejmowania własnych działań artystycznych i samorealizacji artystycznej (3,4). W świetle tego zestawienia odstają oceny dostępności miejsc do spędzania wolnego czasu (3,0) i rekreacji w najbliższej okolicy miasta (3,1). Sondaż wskazuje, iż to ich deficyt powinien być rozpatrzony ewentualnie jako jeden z ważniejszych elementów polityki rozwoju rekreacji i wypoczynku w Oświęcimiu.

Wykres 26. Średnia ocena poszczególnych aspektów dot. oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej w mieście Oświęcim (w skali 1-5; odcienie koloru jako wyróżnienie poszczególnych segmentów) [n=628]

Wśród przestrzeni publicznych najchętniej odwiedzanych w wolnym czasie przez respondentów (Wykres 27.; wysoka liczba odpowiedzi wynikająca z możliwości wielokrotnego wyboru) na pierwsze miejsce zestawienia wybijają się bulwary nad Sołą (22,2% odpowiedzi). Sąsiadujące z nimi stare miasto i rynek uzyskało głos od co dziesiątego respondenta (10,7%), co może świadczyć o większym potencjale rekreacyjnym terenów wokół rzeki Soły. Na drugiej pozycji uplasowały się ścieżki rowerowe (13,7%), co potwierdza ich popularność oraz zasadność rozwoju tej infrastruktury. Pierwszą trójkę zamykają obiekty sportowe (stadion MOSiR, hala lodowa, kryta pływalnia itd.) (12,4%) i warto odnotować ich wyraźną przewagę nad wskazaniami pozycji „tereny sportowe i rekreacji” (6,1%). Podobna liczba respondentów lubi spędzać czas w najbliższej okolicy swojego domu (8,0%) oraz wśród zieleni miejskiej – w parkach i skwerach (8,1%). Popularnością cieszą się również stawy Kruki (7,4%), tereny podmiejskie (5,4%) oraz przestrzeń instytucji kultury (4,7%). Wśród pozostałych miejsc (1,4%) wyróżniały się: poszczególne lokale i placówki (MDSM, osiedlowy dom kultury), własna działka oraz Wiśła i Soła na innych odcinkach.

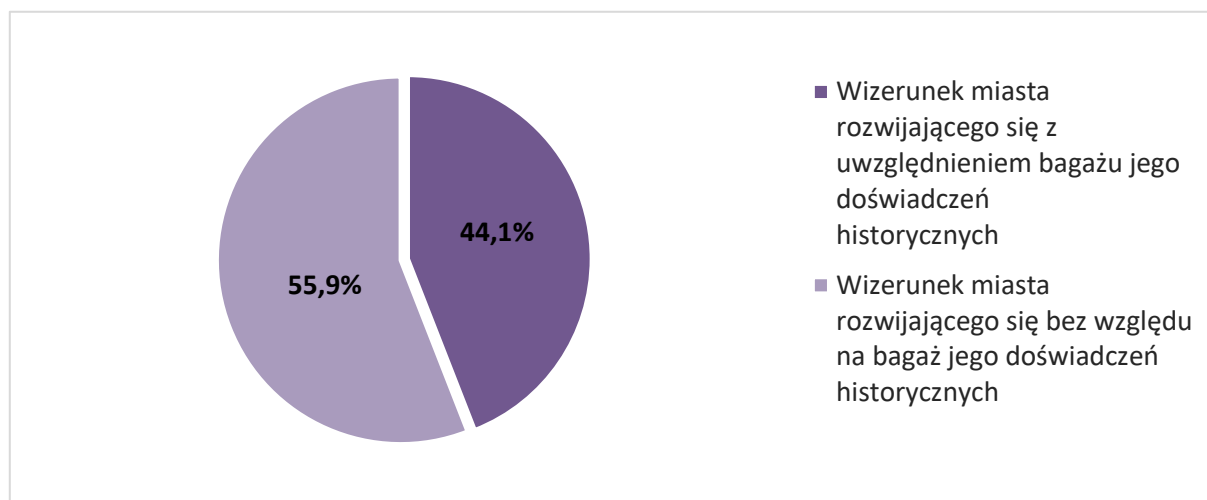
Wykres 27. Miejsca, w których respondenci najchętniej spędzają czas poza domem [możliwy wybór 3 odpowiedzi; n₁=624 (osób, które odpowiedziały na pytanie), n₂=1645 (łącznie dokonanych wyborów)]

KSZTAŁTOWANIE WIZERUNKU MIASTA

Odpowiedzi respondentów na pytanie o kształtowanie wizerunku miasta Oświęcim z uwzględnieniem bagażu jego doświadczeń historycznych lub bez względu na niego są podzielone, lecz nie po równo. Stosunkiem 55,9% do 44,1% (ok. 5 do 4) mieszkańcom bliższe jest przekonanie, iż miasto Oświęcim powinno starać się kreować swój wizerunek raczej bez względu na bagaż doświadczeń historycznych. Uprawnioną interpretacją wydaje się stwierdzenie, iż w oczach mieszkańców trudno jest jednoznacznie przesądzić rolę tragicznej historii w kształtowaniu wizerunku miasta.

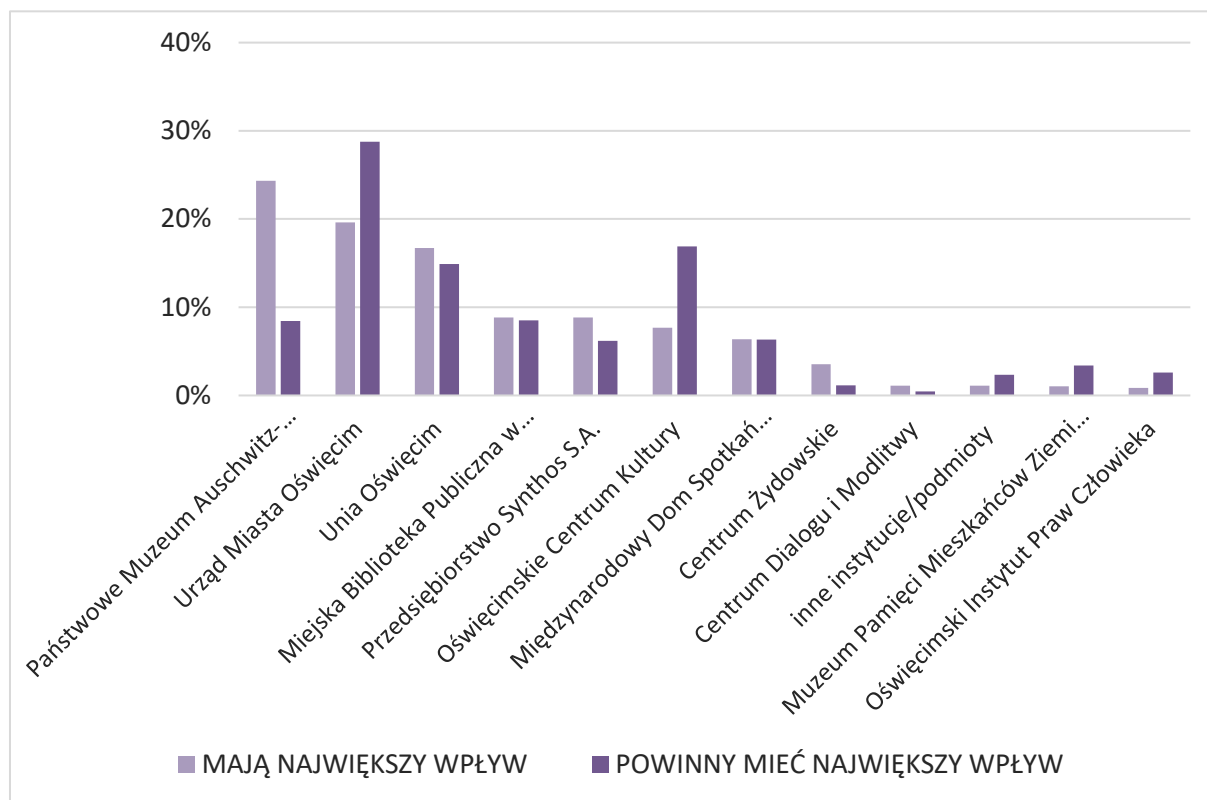
Wykres 28. Wskazanie przez respondentów, czy wizerunek miasta powinien być kształtowany z uwzględnieniem jego bagażu historycznego, czy bez względu na niego [n=624]

Respondentom zadano również pytanie o podmioty posiadające obecnie największy wpływ na kształtowanie wizerunku miasta oraz o te jednostki, które powinny mieć największy wpływ w przyszłości. Aktualnie jako najistotniejsze jednostki wskazano: Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau (24,3%), Urząd Miasta Oświęcim (19,6%) oraz klub Unia Oświęcim (16,7%). Na kolejnych pozycjach uplasowały się Miejska Biblioteka Publiczna i przedsiębiorstwo Synthos S.A. (po 8,8%), Oświęcimskie Centrum Kultury (7,7%), Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży (6,4%) i Centrum Żydowskie (3,5%).

Najistotniejsze zmiany we wpływie na wizerunek miasta w oczach respondentów powinny dotyczyć zmniejszenia roli Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau (różnica -15,9 p.p.) oraz zwiększenia roli Oświęcimskiego Centrum Kultury (+9,2 p.p.) i Urzędu Miasta Oświęcim (+9,1 p.p.). Ponadto, warto uwzględnić poparcie ankietowanych dla wzmocnienia promocji Muzeum Pamięci Mieszkańców Ziemi Oświęcimskiej (+2,4 p.p.) oraz Oświęcimskiego Instytutu Praw Człowieka (+1,8 p.p.). Wskazania w ramach pozycji „inne instytucje/podmioty” dotyczyły często wsparcia udziału Małopolskiej Uczelni Państwowej w kształtowaniu wizerunku miasta.

Wykres 29. Wskazanie przez respondentów, które instytucje mają największy wpływ na kształtowanie wizerunku miasta Oświęcim, a które powinny mieć na to największy wpływ domem [możliwy wybór 3 odpowiedzi; n₁=619 (osób, które odpowiedziały na pytanie), n₂=1550 (łącznie wyborów odpowiedzi)]

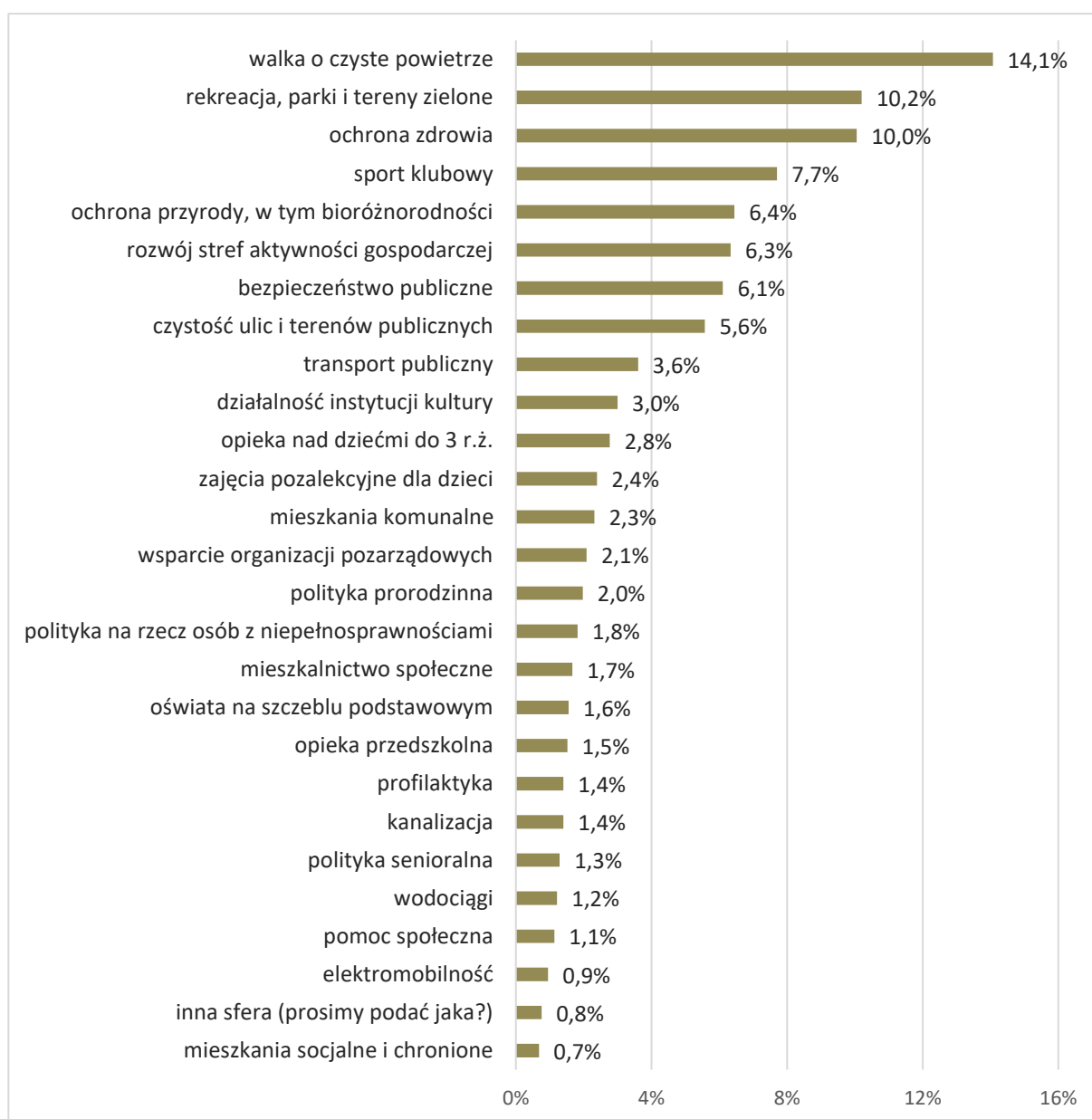

PRIORYTETY ROZWOJU MIASTA

Najważniejszym priorytetem rozwoju miasta wskazanym przez ankietowanych jest walka o czyste powietrze (14,1% wskazań) i wynik ten pokrywa się z opisywaną wcześniej niską oceną jego jakości (Wykres 17.). Kolejne dwie pozycje uzyskały tereny zieleni miejskiej i rekreacji (10,2%) oraz ochrona zdrowia (10%). Rezultaty te – oraz znajdująca się na piątej pozycji ochrona przyrody – mówią o wadze szeroko pojętego zdrowia publicznego determinowanego nie tylko pożądanym poziomem usług służby zdrowia, lecz również przestrzeni sprzyjającej aktywności oraz życiu w zdrowiu fizycznym i psychicznym.

Na czwartej pozycji znalazły się działania wspierające sport klubowy (7,7%), co zdaje się wyraźnie potwierdzać jego funkcję społeczną w oczach mieszkańców. Dopiero szóstą pozycję zajęły działania z zakresu rozwoju lokalnej ekonomii (6,3%), co nie powinno sugerować ich małej wagi, lecz skalę

Wykres 30. Obszary, w których działania zdaniem respondentów powinny zostać potraktowane priorytetowo przez samorząd Miasta Oświęcim [możliwy wybór 5 odpowiedzi; n₁=612 (osób, które odpowiedziały na pytanie), n₂=2637 (łącznie wyborów odpowiedzi)]

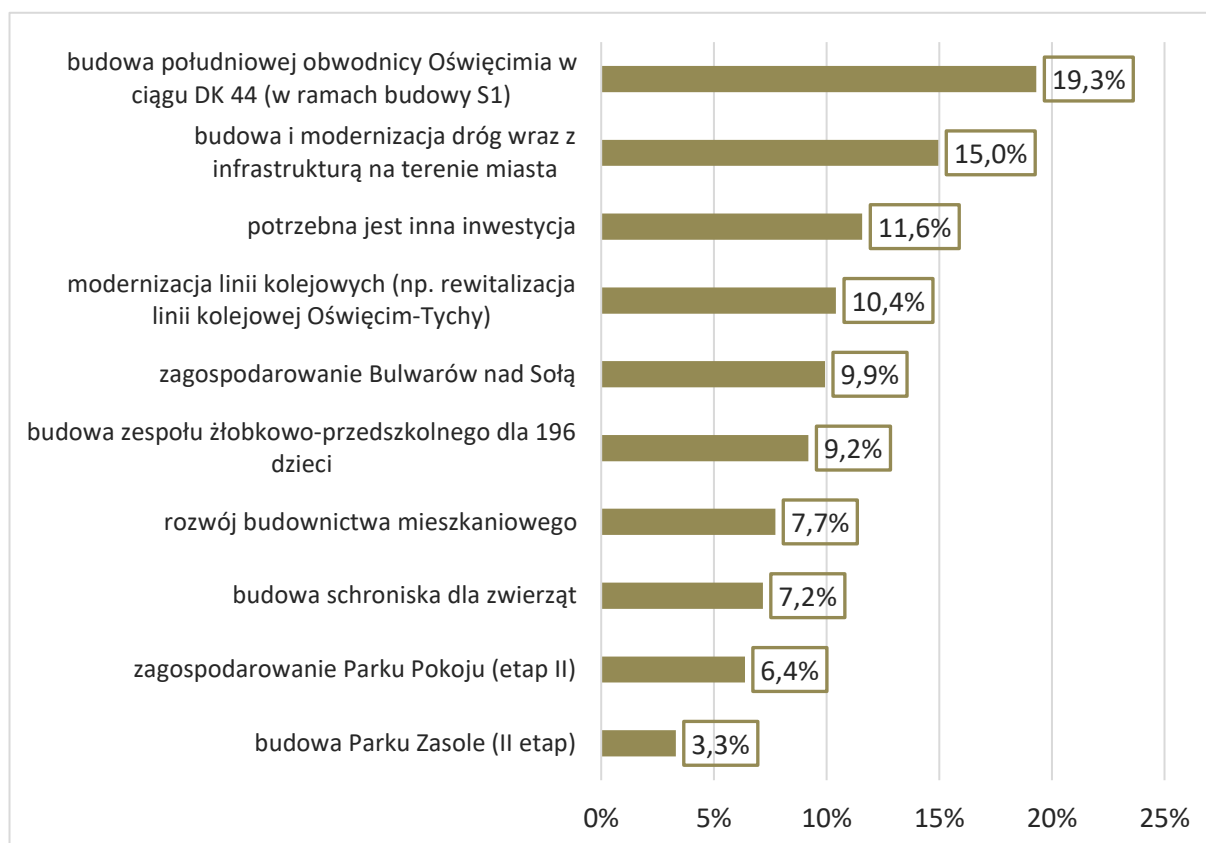

priorytetowości częściej wskazanych pozycji. Relatywnie wysokie znaczenie respondentzi nadali bezpieczeństwu publicznemu (6,1%) oraz dbałości o czystość przestrzeni publicznych (5,6%). Transport publiczny znalazł się na dziewiątej pozycji z wynikiem 3,6%, zaś pierwszą dziesiątkę najważniejszych obszarów wskazanych przez ankietowanych dla władz miasta zamknęło wsparcie działalności instytucji kultury (3%).

Pośród najbardziej priorytetowych inwestycji potrzebnych w oczach mieszkańców do poprawy warunków życia znalazły się inwestycje drogowe: budowa południowej obwodnicy Oświęcimia łączącej go z budowaną trasą S1 (19,3%) oraz modernizacja i rozbudowa infrastruktury drogowej w mieście (15%). Kolejna propozycja również dotyczyła dostępności komunikacyjnej Oświęcimia – poprzez modernizację linii kolejowych, m.in. w stronę aglomeracji śląskiej (10,4%). Zagospodarowanie Bulwarów nad Sołą znalazło się na piątej pozycji (9,9%), co potwierdza znaczenie tej przestrzeni dla mieszkańców (Wykres 27.). Niemal co dziesiąty respondent wskazał na priorytet rozwoju placówek opieki nad najmłodszymi w postaci zespołu żłobkowo-przedszkolnego (9,2%). Nieco mniejszym priorytetem, choć wciąż relatywnie wysokim, opatrzone rozwój budownictwa mieszkaniowego (7,7%). Ponadto, ankietowani przywiązują istotną wagę do budowy schroniska dla zwierząt (7,2%). W „rywalizacji” Parku Pokoju i Parku Zasole, dwa razy większą liczbą wskazań (6,4% do 3,3%) dotyczyła pierwszego z nich.

11,6% wskazań respondentów dotyczyło inwestycji, które nie znalazły się w kafeterii (189 odpowiedzi). Wyraźnie dominowały pośród nich: modernizacja hali lodowej oraz budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią. Do rzadziej wskazanych inwestycji zaliczyły się: rozbudowy infrastruktury rowerowej (w tym kładek pieszo-rowerowych), aranżacja otwartych kąpielisk i uporządkowanie otoczenia jeziora Kruki, budowa tężni oraz nowego budynku Urzędu Miasta Oświęcim.

Wykres 31. Inwestycje wskazane przez respondentów jako najważniejsze dla poprawy warunków życia w Oświęcimiu [możliwy wybór 3 odpowiedzi; n₁=612 (osób, które odpowiedziały na pytanie), n₂=1612 (łącznie wyborów odpowiedzi)]

PODSUMOWANIE BADANIA SONDAŻOWEGO

W ramach prac nad opracowaniem Strategii Rozwoju Miasta Oświęcim na lata 2021-2030 przeprowadzono badanie sondażowe mające na celu poznanie ocen mieszkańców nt. warunków życia i jakości usług publicznych w Oświęcimiu. W sondażu wzięło udział łącznie 790 osób, głównie w wieku od 20 do 49 lat, spośród których niewielką większość stanowili mężczyźni, zaś nieco ponad 60% - osoby z wykształceniem wyższym. Za najważniejsze kwestie dla poprawy życia w Oświęcimiu respondenci uznali walkę o czyste powietrze, dbałość o rozwój miejskiej zieleni, podniesienie jakości usług świadczonych w placówkach ochrony zdrowia oraz wsparcie rozwoju sportu klubowego. Nie bez znaczenia pozostają działania w takich obszarach jak poprawa polityki informacyjnej Urzędu, pogłębienie jego współpracy z organizacjami i Małopolską Uczelnią Państwową czy podniesienie atrakcyjności oferty miejsc do spędzania wolnego czasu. Z kolei spośród najważniejszych inwestycji do zrealizowania przez Miasto wyróżniły się projekty komunikacyjne – ukończenie południowej obwodnicy miasta, modernizacja dróg i linii kolejowych – a także rozbudowa infrastruktury sportowej (modernizacja hali lodowej oraz budowa boiska ze sztuczną nawierzchnią) i poprawa dostępności miejsc w żłobkach i przedszkolach.

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Struktura respondentów ze względu na płeć oraz wiek [n=601]	4
Wykres 2. Struktura respondentów ze względu na wykształcenie [n=601]	4
Wykres 3. Poziom zadowolenia z zamieszkiwania w mieście Oświęcim [n=790; średnia = 3,83]	5
Wykres 4. Wskazanie, na ile respondenci rozważają wyprowadzenie się z Oświęcimia [n=790; średnia= 2,56]	5
Wykres 5. Ocena respondentów względem poziomu zamożności miasta Oświęcim [n=790]	5
Wykres 6. Wskazanie, na ile respondenci interesują się tym, co dzieje się w mieście Oświęcimiu [n=790; średnia=4,3]	6
Wykres 7. Formy pozyskiwania informacji o sprawach miasta Oświęcim przez jego mieszkańców [n=765]	6
Wykres 8. Ocena respondentów dot. skuteczności działań informacyjnych władz miasta [n=726; średnia=3,36]	7
Wykres 9. Ocena efektywności różnych sposobów informowania mieszkańców o działaniach władz miasta [n=724]	7
Wykres 10. Ocena wpływ mieszkańców na ważne decyzje władz miasta dot. jego rozwoju [n=724]	8
Wykres 11. Wskazanie, jaka część domowników angażuje się społecznie [n=702]	8
Wykres 12. Wskazanie, czy respondenci działają w organizacji społecznej lub pozarządowej [n=724] .	8
Wykres 13. Ocena współpracy Miasta z organizacjami społecznymi/pozarządowymi [n=162; średnia= 3,25]	9
Wykres 14. Częstotliwość załatwiania spraw przez respondentów w ciągu ostatniego roku w Urzędzie Miasta Oświęcim [n=702]	10
Wykres 15. Ocena pracy urzędników załatwiających sprawy mieszkańców w Urzędzie Miasta w Oświęcimiu [n=456, średnia = 3,53]	10
Wykres 16. Średnia ocena poszczególnych aspektów funkcjonowania Urzędu Miasta Oświęcim [n=608]	11
Wykres 17. Średnia ocena poszczególnych aspektów środowiskowych w mieście Oświęcim (w skali 1-5) [n=687]	13
Wykres 18. Lokalizacja miejsca pracy lub nauki wśród respondentów [n=687]	14
Wykres 19. Miejsca dojazdów respondentów do miejsc pracy lub nauki [łącznie 100%; n=318]	14
Wykres 20. Środki komunikacji wybierane przez respondentów w drodze do miejsca pracy lub nauki [łącznie 100%; n=762]	15
Wykres 21. Ocena bezpieczeństwa w miejscach publicznych w mieście Oświęcim [n=629; średnia=3,68]	15
Wykres 22. Średnia ocena poszczególnych aspektów transportowych w mieście Oświęcim (w skali 1-5; kolory jako wyróżnienie poszczególnych segmentów) [n=629]	16
Wykres 23. Średnia ocena poszczególnych aspektów dot. wychowania i edukacji w mieście Oświęcim (w skali 1-5; kolory jako wyróżnienie poszczególnych segmentów) [n=629]	17
Wykres 24. Średnia ocena poszczególnych aspektów dot. usług społecznych i zdrowia w mieście Oświęcim (w skali 1-5; kolory jako wyróżnienie poszczególnych segmentów) [n=629]	18
Wykres 25. Średnia ocena poszczególnych aspektów dot. rynku pracy w mieście Oświęcim (w skali 1-5) [n=628]	19
Wykres 26. Średnia ocena poszczególnych aspektów dot. oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej w mieście Oświęcim (w skali 1-5; odcienie koloru jako wyróżnienie poszczególnych segmentów) [n=628]	20

Wykres 27. Miejsca, w których respondenci najchętniej spędzają czas poza domem [możliwy wybór 3 odpowiedzi; $n_1=624$ (osób, które odpowiedziały na pytanie), $n_2=1645$ (łącznie dokonanych wyborów)]	21
Wykres 28. Wskazanie przez respondentów, czy wizerunek miasta powinien być kształtowany z uwzględnieniem jego bagażu historycznego, czy bez względu na niego [$n=624$]	22
Wykres 29. Wskazanie przez respondentów, które instytucje mają największy wpływ na kształtowanie wizerunku miasta Oświęcim, a które powinny mieć na to największy wpływ domem [możliwy wybór 3 odpowiedzi; $n_1=619$ (osób, które odpowiedziały na pytanie), $n_2=1550$ (łącznie wyborów odpowiedzi)]	23
Wykres 30. Obszary, w których działania zdaniem respondentów powinny zostać potraktowane priorytetowo przez samorząd Miasta Oświęcim [możliwy wybór 5 odpowiedzi; $n_1=612$ (osób, które odpowiedziały na pytanie), $n_2=2637$ (łącznie wyborów odpowiedzi)]	24
Wykres 31. Inwestycje wskazane przez respondentów jako najważniejsze dla poprawy warunków życia w Oświęcimiu [możliwy wybór 3 odpowiedzi; $n_1=612$ (osób, które odpowiedziały na pytanie), $n_2=1612$ (łącznie wyborów odpowiedzi)]	25